

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF SILVIO CAMILLERI
ONOR. IMHALLEF TONIO MALLIA
ONOR. IMHALLEF JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' nhar il-Gimgha 11 ta' Marzu 2016

Numru 4

Rikors Numru: 1191/09 JZM

J&M Aluminium Ltd. (C10836)

v.

Alu. Care Mosta Limited (C32359)

Preliminari:

Illi dan huwa appell ad istanza tas-socjeta` konvenuta mis-sentenza moghtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-24 ta' Jannar 2012, li permezz tieghu qed titlob lil din il-Qorti tvarja s-sentenza appellata fis-sens li:

- (a) tikkonferma dik il-parti tas-sentenza relativament ghall-fatturi bin-numru 10871, 11298, 10938, 11061, 11067, 11135 u 9740 rispettivament;

(b) tvarja s-sentenza relativament ghall-fattura bin-numru 5967 billi taqta' u tiddeciedi li l-ammont dovut mis-socjeta` konvenuta jammonta biss ghal tmint elef mitejn u erbatax-il Euro u tmienja u hamsin centezmu (EUR 8,214,58); u

(c) tvarja s-sentenza relativament ghall-fattura bin-numru 6211 billi filwaqt li tikkonferma li l-ammont dovut mis-socjeta` konvenuta lis-socjeta` konvenuta fuq din il-fattura jammonta ghal elf Euro u wiehed u tlieta u sittin centezmu (EUR 1,000.63), tordna li l-interessi fuq tali ammont għandhom jiddekorru biss mid-data tas-sentenza;

bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-istess attrici appellata.

Is-socjeta` attrici oltre r-risposta tagħha ipprezentat ukoll appell incidental i kif se jissemmu aktar 'il quddiem;

Għal intendiment ahjar ta' dan l-appell is-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti qegħda tigi hawnhekk riprodotta fl-intier tagħha:

“Il-Qorti :

“I. Preliminari

“Rat ir-rikors guramentat prezentat fl-1 ta' Dicembru 2009 li jaqra hekk –

“1. Illi s-socjeta` attrici hija kreditrici tas-socjeta` konvenuta fis-somma ta' ghoxrin elf u tmien euro u sitta u sebghin centezmi (€20,008.76) rappreżentanti prezzi ta' materjal mibjugh u kkonsenjat bl-ingrossa lis-socjeta` konvenuta, u jinkludi l-imghax bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) kalkolat sal-24 ta' Jannar 2009 u dan jirrizulta mill-anness statement Dok. A’.

“2. Illi dan il-kreditu tas-socjeta` attrici jirrizulta mill-fatturi numru 5967, 6211, 9740, 10871, 10886, 10938, 11061, 11067, 11135 u 11298 li kopja tagħhom qed tigi hawn annessa u mmarkati bhala Dok. B1 sa B10.

“3. Illi ghalkemm interpellata diversi drabi – anki permezz ta’ ittra ufficjali taht l-Artikolu 166A tal-Kap. 12 (ittra numru 723/2009) datata 17 ta’ Frar 2009 – sabiex thallas dan il-kreditu tas-socjeta` attrici li huwa cert, likwidu u dovut, is-socjeta` konvenuta baqghet ma saldatx l-ammont fuq indikat.

“4. Illi fil-fehma tal-esponent is-socjeta` konvenuta ma jista’ jkollha ebda difiza kontra dan il-kreditu tas-socjeta` attrici.

“RAGUNI TAT-TALBA

“Illi s-socjeta` attrici hija kreditrici tas-socjeta` konvenuta fis-somma ta’ għoxrin elf u tmien euro u sitta u sebghin centezmi (€20,008.76) rappresentanti prezz ta’ materjal mibjugh u kkonsenjat bl-ingrossa lis-socjeta` konvenuta, u jinkludi l-imghax bir-rata ta’ tmienja fil-mija (8%) kalkolat sal-24 ta’ Jannar 2009 u dana jirrizulta mill-anness statement Dok. A;

“Illi dan il-kreditu tas-socjeta` attrici huwa wieħed cert, likwidu, u dovut u dana kif jirrizulta wkoll mill-anness affidavit immarkat Dok. C;

“Illi ghalkemm interpellata sabiex thallas dan id-debitu tagħha, is-socjeta` konvenuta baqghet inadempjenti u għalhekk kellha ssir din il-kawza.

“TALBIET

“Illi jghid għalhekk il-konvenut ghaliex m’ghandhiex din l-Onorabbi Qorti:

“1. Tiddeciedi din il-kawza bid-dispensa tas-smigh ai termini tal-Artikolu 167 tal-Kodici ta’ Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12) in vista tad-dikjarazzjoni guramentata annessa Dok. B.

“2. Tikkundanna lis-socjeta` konvenuta thallas lis-socjeta` attrici sis-somma ta’ għoxrin elf u tmien euro u sitta u sebghin centezmi (€20,008.76) dovuta kif fuq intqal.

“Bl-ispejjez komprizi dawk ta’ l-ittra ufficjali taht l-Artikolu 166 A datata 17 ta’ Frar 2009 (ittra numru 723/2009) u bl-imghax ulterjuri skont il-ligi mill-25 ta’ Jannar 2009 sad-data tal-effettiv pagament kontra s-socjeta` konvenuta minn issa ngunta għas-subizzjoni.

“Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-kumpannija attrici u l-elenku ta’ dokumenti esebiti.

“Rat il-verbal tal-udjenza tal-14 ta’ Jannar 2010.

“Rat id-digriet tagħha moghti f’dik l-udjenza fejn, wara li semghet ix-xieħda tar-rappresentant tal-kumpannija konvenuta, u kienet tal-fehma li l-kumpannija konvenuta kellha *prima facie* eccezzjonijiet validi x’tagħti għatalba attrici, tat lill-kumpannija konvenuta zmien ghoxrin (20) jum sabiex jipprezenta risposta guramentata.

“Rat ir-risposta mahlufa prezentata fit-3 ta’ Frar 2010 li taqra hekk –

“1. *Illi l-ammont mitlub mis-socjeta` attrici rigward l-invoices tagħha bin-numri 10871, 10886, 10938, 11061, 11067, 11135 u 11298 m’humiex kontestati.*

“2. *Illi s-socjeta` konvenuta diga’ hallset lis-socjeta` attrici s-somma ta’ disgha mijà u tmenin Euro u sittax-il centteżzu (€980.16) u għalhekk it-talba attrici għandha tkun ridotta b’dan l-ammont.*

“3. *Illi in kwantu ghall-ammont pretiz mis-socjeta` attrici ossija l-invoice tagħha bin-numru 5967 (dok B1 mal-avviz guramentat), l-ammont li qed jintalab mis-socjeta` attrici jissupera bil-bosta l-ammont pattwit bejn il-partijiet qabel il-konsenja tal-istess materjal (quotation tas-socjeta` attrici hawn annessa bhala dokument ittra “AC1”), u għalhekk is-socjeta` konvenuta ma għandhiex tkun ikkundannata thallas ammont li jissupera dak miftiehem bejn il-partijiet.*

“4. *Illi in kwantu ghall-ammont pretiz mis-socjeta` attrici ossija l-invoice tagħha bin-numru 6211 (dok B2 mar-rikors guramentat), is-socjeta` attrici kienet ftehmet mas-socjeta` konvenuta li x-shutter mertu ta’ dik l-invoice kelliu jigi jiswa’ inqas minn erba’ mijà u hamsin Liri Maltin ta’ dak iz-zmien (Lm450) ekwivalenti għal elf mijà u tmienja u erbghin Euro u tnejn u ghoxrin centteżzu (€1048.22), bl-installation b’kollo u għalhekk anke hawnhekk is-socjeta` konvenuta ma għandhiex tkun ikkundannata thallas ammont li jissupera dak miftiehem bejn il-partijiet, tenut kont ukoll illi l-installation fil-fatt ma saritx mis-socjeta` attrici izda mis-socjeta` konvenuta nnifisha.*

“5. *Illi in kwantu għal ammont pretiz mis-socjeta` attrici ossija l-invoice tagħha bin-numru 9740 (dok B3 mar-rikors guramentat), dan l-ammont mhux dovut peress li jirraprezenta spare parts ta’ magna, liema magna kienet inbiegħet lis-socjeta` konvenuta mis-socjeta` attrici u liema parti giet mibdula mis-socjeta` attrici meta l-istess magna kienet għadha taht il-garanzija.*

“6. *Illi s-socjeta` konvenuta gabet dan kollu ghall-attenzjoni tas-socjeta` attrici u talbet li jinhargu l-credit notes relativi, f’izjed minn okkazjoni wahda u ghalkemm rappresentanti tas-socjeta` attrici veralment weghdu li kienu ser jinhargu l-credit notes, dawn baqghu ma nhargux u ghalhekk is-socjeta` konvenuta ma għandhiex tbat i-l-ispejjez ta’ din il-kawza.*

“7. *Illi l-ebda ammont ta’ interessi ma huwa dovut fuq l-invoices ikkontestati.*

“8. *Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, l-interessi mitluba mis-socjeta` attrici f’kull kaz huma eccessivi.*

“9. *Salv eccezzjonijiet ulterjuri skont il-ligi*

“*Bl-ispejjez kontra s-socjeta` attrici li sa minn issa rappresentanti tagħha jibqghu ingunti in subizzjoni.*

“Rat id-dikjarazzjoni guramentata tal-kumpannija konvenuta, il-lista tax-xhieda ndikati minnha u l-elenku ta’ dokumenti esebiti.

“Rat in-nota tal-kumpannija attrici li kienet prezentata fit-8 ta’ Frar 2010 u d-dokumenti li kienu esebiti man-nota.

“Rat ix-xieħda bl-affidavit ta’ Joseph Bartolo u Mark Bartolo li kienu prezentati b’nota fl-udjenza tal-11 ta’ Marzu 2010, kif ukoll id-dokumenti li kienu esebiti mal-affidavit ta’ Mark Bartolo.

“Semghet ix-xieħda in kontro-ezami ta’ Mark Bartolo u Joseph Bartolo, u x-xieħda ta’ Stefan Fenech fl-udjenza tat-2 ta’ Novembru 2010, kif ukoll id-dokumenti li kienu esebiti minn dan l-ahħar xhud.

“Semghet ix-xieħda tal-Perit Deborah Borg fl-udjenza tal-20 ta’ Jannar 2011, u l-kontroeżami ta’ Stefan Fenech f’dik l-udjenza u fl-udjenza tad-29 ta’ Marzu 2011, kif ukoll rat id-dokumenti li kienu esebiti waqt l-udjenza tal-20 ta’ Jannar 2011.

“Rat in-nota tal-kumpannija konvenuta li kienet prezentata fl-4 ta’ April 2011.

“Rat it-traskrizzjoni tad-deposizzjoni ta’ Alfred Cini li xehed fl-24 ta’ Mejju 2011 quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Mariella Schembri Gonzi.

“Rat il-verbal tal-udjenza tat-13 ta’ Gunju 2011 fejn il-partijiet iddikjaraw l-gheluq tal-provi tagħhom.

“Semghet lid-difensuri tal-partijiet jaghmlu l-ahhar sottomissjonijiet tagħhom fl-udjenza tas-16 ta’ Settembru 2011.

“Rat id-digriet tagħha moghti f’dik l-udjenza fejn halliet il-kawza għas-sentenza.

“Rat l-atti tal-kawza.

“Ikkunsidrat:

“II. Il-fatturi

“A. Generali

“Il-kumpannija attrici (minn issa ‘I quddiem tissejjah **“J&M”**) qegħda tippretendi mingħand il-kumpannija konvenuta (minn issa ‘I quddiem tissejjah **“Alu. Care”**) il-hlas għal ghaxar (10) fatturi ta’ materjal mibjugh u kkonsenjat.

“Qegħda tippretendi li tithallas is-somma ta’ €20,008.76, li tinkludi imghax ta’ 8% kalkolat sal-24 ta’ Jannar 2009. Fil-fatt ipprezentat prospett li huwa markat Dok A.

“Għalkemm J&M qegħda tippretendi hlas wieħed li jkopri l-fatturi kollha, din il-Qorti tghid li kull fattura hija l-prova ta’ l-bejgh **individwali u distint** ta’ materjal. Għalhekk il-kwistjoni tal-pagament tal-prezz u tal-imghax pretiz għandu jitqies fil-kuntest ta’ kull fattur individwali.

“Alu. Care mhijiex tikkontesta li hija debitrici ta’ sebħha (7) minn dawn il-fatturi. Hiju ndikat liema huma dawn il-fatturi kemm fl-udjenza tal-14 ta’ Jannar 2010 kif ukoll fir-risposta guramentata tagħha.

“Din il-Qorti sejra tqis l-ewwel is-seba’ (7) invoices mhux kontestati.

“B. Il-fatturi Nri. 10871, 10886, 10938, 11061, 11067, 11135 u 11298

“Is-seba’ invoices mhux kontestati huma dawk markati minn Dok B4 sa Dok B10 a fol 8 sa fol 14 tal-process. Fuq kull fattura hemm indikat illi *interest payable at 8% after 30 days*. Ma jirrizultax li l-ammissjoni tal-kreditu da parti ta’ Alu. Care fir-rigward ta’ dawk is-seba’ (7) invoices giet qabel id-data tal-presentata tar-rikors guramentat u cioe’ sal-1 ta’ Dicembru 2009. Għalkemm Alu. Care tghid illi qabel l-ahhar tal-2009 baqghet cheque lil J&M bil-hlas ta’ hamsa (5) minn dawn is-seba’ (7) invoices bla ma kienet aktar specifika fid-data, J&M min-naha tagħha tikkontesta l-posizzjoni ta’ Alu. Care dwar dan il-pagament u b’mod specifiku tghid illi hija rceviet cheque għal €980.16 mingħand Alu. Care li

kien impustat fit-13 ta' Jannar 2010. Mhuwiex kontestat minn Alu. Care illi l-azzjoni attrici tal-lum kienet preceduta minn procedura ohra minn J&M skont l-Art.166A tal-Kap.12.

"Skont Alu. Care (ara l-verbal tal-udjenza tal-14 ta' Jannar 2010), il-pagament ta' €980.16 ikopri l-import tal-fatturi bin-nri. 10886, 10938, 11061, 11067 u 11135. Dawn il-hames fatturi b'dak l-ordni kienu juru dan l-import - €125.651, €187.666, €74.953, €289.546 u €302.369. L-ghadd tagħhom il-hamsa jgib is-somma ta' €980.18. Mela bil-pagament ta' Alu, Care fil-mori tal-kawza, jirrizulta li thallsu dawn il-hames fatturi.

"Limitatament dwar il-kwistjoni tal-invoices mhux kontestati, din il-Qorti hija tal-fehma li Alu. Care għad trid thallas lil J&M:

"(a) l-import tal-invoice bin-numru 10871 datata 2 ta' April 2008 (Dok B4 a fol 8) ghall-ammont ta' €143.48 bl-imghax legali ta' 8% fis-sena b'effett mit-2 ta' Mejju 2008 sad-data tal-effettiv pagament;

"(b) l-import tal-invoice bin-numru 11298 datata 27 ta' Mejju 2008 (Dok B10 a fol 14) ghall-ammont ta' €34.50 bl-imghax legali ta' 8% fis-sena b'effett mis-27 ta' Gunju 2008 sad-data tal-effettiv pagament;

"(c) is-somma ta' €17.07 bhala imghax ta' 8% fis-sena fuq €125.65 li huwa l-ammont tal-invoice bin-nru. 10886 b'sehħ minn tletin (30) gurnata mid-data ta' l-invoice sat-13 ta' Jannar 2010.

"(d) is-somma ta' €25.49 bhala imghax ta' 8% fis-sena fuq €187.666 li huwa l-ammont tal-invoice bin-nru. 10938 b'sehħ minn tletin (30) gurnata mid-data ta' l-invoice sat-13 ta' Jannar 2010.

"(e) is-somma ta' €9.81 bhala imghax ta' 8% fis-sena fuq €74.953 li huwa l-ammont tal-invoice bin-nru. 11061 b'sehħ minn tletin (30) gurnata mid-data ta' l-invoice sat-13 ta' Jannar 2010.

"(f) is-somma ta' €37.94 bhala imghax ta' 8% fis-sena fuq €289.546 li huwa l-ammont tal-invoice bin-nru. 11067 b'sehħ minn tletin (30) gurnata mid-data ta' l-invoice sat-13 ta' Jannar 2010.

"(g) is-somma ta' €35.10 bhala imghax ta' 8% fis-sena fuq €302.369 li huwa l-ammont tal-invoice bin-nru. 11135 b'sehħ minn tletin (30) gurnata mid-data ta' l-invoice sat-13 ta' Jannar 2010.

"Din il-Qorti sejra tghaddi issa ghall-konsiderazzjoni tat-talba ghall-hlas tat-tliet (3) invoices l-ohra li Alu. Care qegħda tikkontesta l-hlas pretiz: -

- “i) dik bin-numru 5967 datata 16 ta’ Mejju 2006 (Dok B1 a fol 5) ghall-ammont ta’ Lm 5900 ekwivalenti ghal €13,743.30;
- “ii) dik bin-numru 6211 datata 19 ta’ Gunju 2006 (Dok B2 a fol 6) ghall-ammont ta’ Lm 705.64 ekwivalenti ghal €1643.69; u
- “iii) dik bin-numru 9740 datata 26 ta’ Ottubru 2007 (Dok B3 a fol 7) ghall-ammont ta’ €76.70.

“C) Il-fattura Nru. 5967

“Din il-fattura tirrappresenta l-ammont pretiz minn J&M ghal *materja prima* li kellha tintuza minn Alu. Care ghal appalt ta’ xogholijiet li kellha fl-MCAST. Dwar din il-fattura partikolari, xehdu Mark Bartolo u Stefan Fenech. Il-verzjonijiet taghhom huma kontrastanti.

“Minn naħa wahda, J&M tghid li inizjalment kienet mitluba *quotation*, liema *quotation* (mingħajr data) hija esebita bhala Dok AC 1 a fol 28. Hekk kien konfermat in kontro-ezami minn Mark Bartolo fl-udjenza tat-2 ta’ Novembru 2010 (ara fol 55). Meta kien mistoqsi (ara fol 56) jekk meta hareg il-quotation kienx hemm il-pjanti mat-tender document Mark Bartolo wiegeb illi “*il-quotation harget ovvjament skont x’specificaw u kif tkellimna jiena u Stefan Fenech ...*” pero’ ma’ ftakarx jekk kienx hemm id-dokumenti wkoll apparti d-diskors. Mistoqsi mbagħad jekk il-quotation saritx qabel it-tender Mark Bartolo ikkonferma li “*ovvjament u saret sewwa qabel it-tender*”.

“Din il-verzjoni ma taqbilx ma’ li xehed Stefan Fenech (ara fol 75) - “*tlabtu quotation, tajtu l-pjanti u tajtu kollox, tani din u magħha jien kien jonqosni nzid fil-fatt jekk taraha fiha miktub bil-biro l-kitba tieghi, il-hgieg biex inwahħluwa u l-affarijiet ghax din kienet parti. Il-quotation tieghu ma kienitx il-faccata lesta, il-quotation tieghu kienet tidhol biss l-aluminium u l-accessorji*”.

“Fl-affidavit tieghu, Mark Bartolo jghid li xi zmien wara li kien tah din il-quotation, Stefan Fenech kien rega ikkuntattjah u qallu li kienu “*ser isiru xi modifikasi dwar l-ordni originali li kien talabni. Hu ried dan ix-xogħol malajr ... peress li rieda malajr hafna jien hdimtha kemm jista jkun malajr u tajtieħlu bit-telephone .... fil-quotation il-għidha kelli wkoll fil-fatt ninkludi, minhabba l-urgenza, xi spejjeż tat-trasport illi kont ser ninkorri biex ix-xogħol, flok jigi max-xogħol normali tagħna, jigi b'urgenza. Jien kif tajtu din il-quotation, hu minnufih qalli kollox sew u tani l-go ahead biex nordna x-xogħol u jien hekk għamilt*” (ara fol 38).

“Anke hawn jirrizulta konfliett ma’ li xehed Stefan Fenech (ara fol 82). Mistoqsi - “*Imma b'mod specifiku qed jghidlek li għamillek din it-telefonata*

u qallek illi l-prezz għola għal-elf u hames mijha ghax inti tħabtu jaġhti xi haġa differenti, x'għandek tħid dwar dan ?, Stefan Fenech wiegeb hekk - “*jien la tħabtu xejn differenti ... sempliciment ma kellix għalfejn nitolbu quotation ghax jien quotation kelli.*” Mistoqsi mill-Qorti jekk kienx hemm xi varjanza fil-qies huwa wiegeb “*xejn kollox kif kien baqa’.*”

“Jigi rilevat illi meta kien mistoqsi dwar din it-telefonata, Stefan Fenech la nnega li t-telefonata saret u lanqas dak li ntqal fit-telefonata. Fil-kawza xehdet ukoll il-perit tal-MCAST, Perit Deborah Borg li a fol 101 qalet illi ma kienx hemm alterazzjonijiet kemm għal dawk li huma *specifications* kif ukoll għal dak li kelleu x'jaqsam ma’ qisien. Tħid “*safejn niftaker jien ma kien hemm l-ebda tibdil*”.

“Fis-sentenza tagħha tas-6 ta’ Mejju 2011 fil-kawza “**Gambina v. Fithome Ltd.**”, il-Qorti tal-Appell qalet hekk –

“... *mhux bil-fors ftehim kummerciali jrid ikun bil-miktub ad validitatem.* (ara Artikolu 1233 Kap 16). *Inoltre l-prova ta’ l-ezistenza ta’ ftehim simili tista’ ssir b’menze ohra u l-prova ta’ dan il-ftehim trid issir minn min jallega l-ezistenza tieghu. Il-prova tista’ ssir b’xhieda jew mezzi ohra skont il-Kodici ta’ Procedura. Il-Qorti trid timxi fuq is-soliti kriterji ta’ kredibilita’, konsistenza u verosimiljanza tax-xhieda fuq bazi ta’ bilanc ta’ probabilitajiet li huwa sufficienti f’kawza civili.*”

“Din il-Qorti qieset ix-xieħda ta’ Mark Bartolo u ta’ Stefan Fenech. Għarblet id-dokumenti esebiti partikolarmen id-Dok MB1 u MB2 fejn hemm dokumentat x’kien effettivament ordnat u l-valur tagħha. Fil-fehma tal-Qorti, jidher li effettivament dan il-ftehim bil-fomm fil-verita’ sar, izda meta s-socjeta konvenuta giet għas-“*si*” u n-“*no*” għal dak li għandu x’jaqsam ma’ hlas rega’ bdiela. Għalhekk, ghalkemm ma’ hemm l-ebda skrittura ohra, apparti il-*quotation* a fol. 28 tal-process, din il-Qorti tagħti aktar affidament lit-tesi attrici u waslet ghall-konvencement ta’ l-ezistenza ta’ ftehim fuq il-prezz ahħari fir-rigward tal-konsenja tal-merkanzija li saret minn J&M lil Alu. Care, liema konsenja din tal-ahħar kkonfermat li irceviet, kif ikkonferma x-xhud Alfred Cini (ara fol 137 u 138).

“Għalhekk din il-Qorti tħid li huwa dovut minn Alu. Care l-ammont ta’ €13,743.30 bl-imghax legali ta’ 8% fis-sena b’effett mis-16 ta’ Gunju 2006 sad-data tal-effettiv pagament.

D) Il-fattura Nru. 6211

“Din il-fattura hija ghall-prezz ta’ *shutter*. Il-kwistjoni dwar din il-fattura huwa l-prezz finali reklamat minn J&M billi Alu. Care qiegħda tilmenta li l-prezz pretiz huwa eccessiv għaliex qiegħed jinkludi l-installazzjoni, meta fil-fatt l-installazzjoni saret mis-socjeta` konvenuta.

“Meta xehed, Mark Bartolo (ara fol 65) ma ftakarx jekk kienx gie muri *quotation* ta’ d-ditta FGP. Lanqas ma ftakar li Stefan Fenech kien qallu li I-prezz kella jkun ahjar minn dak ta’ I-FGP. Mix-xiehda ta’ Stefan Fenech (ara fol 83) jirrizulta li I-prezz miftehem ma’ kellux jeccedi I-Lm 450 jew €1001.63. Infatti kella jkun vicin il-prezz kwotat minn FGP. Stefan Fenech jixhed ukoll li I-bieb konsenjat minn J&M kien jaqbel mal-ordni.

“Ma jirrizultax li I-varjanza allegata minn Stefan Fenech giet sollevata **qabel** Alu. Care resset I-eccezzjonijiet tagħha. **Infatti I-bieb konsenjat kien accettat bla rizerva.**

“Dwar il-prezz *ut sic*, din il-Qorti tghid li I-kwistjoni hija differenti u f’dan irrigward tagħti affidament lit-tesi ta’ Alu Care illi stante li I-prezz pattwit ma kellux jeccedi I-€1,001.63, I-ammont dovut għandu jkun propju dak.

“Fl-istess waqt, din il-Qorti tghid li ladarba ma rrizultax li I-ammont ta’ €1,001.63 kien prezentat ghall-hlas lil J&M, u ladarba Alu. Care ma ddepozitax I-ammont taht I-awtorita’ tal-qorti, I-imghax legali għandu jibqa’ dovut ukoll.

“Għalhekk din il-Qorti tghid li huwa dovut I-ammont ta’ €1,001.63 (u cioe’ Lm 450) bl-imghax legali ta’ 8% fis-sena b’effett mid-19 ta’ Lulju 2006 sad-data tal-effettiv pagament.

E) Il-fattura Nru. 9740

“Din il-fattura hija ghall-prezz ta’ *spare part*. Il-kwistjoni bejn il-partijiet tirrigwarda I-garanzija fis-sens illi J&M tghid li I-part kellha garanzija ta’ sena biss waqt li Alu. Care ssostni diversament. Jirrizulta li J&M tat garanzija ta’ sena bhala *commercial guarantee*. Il-bejgh tal-part sar fis-26 ta’ Ottubru 2007.

“**L-Art.74 tal-Kap.378** jipprovd ihekk –

“(1) *Il-kummerciant ikun responsabbi li jipprovd i rimedju skont dan I-artikolu lill-konsumatur għal kull nuqqas ta’ konformità fl-oggetti li kienet tezisti meta l-oggetti gew ikkunsinnati mill-kummerciant lill-konsumatur. Bla hsara ghad-disposizzjonijiet l-ohra ta’ din it-Taqsima, għandu jkun il-konsumatur li jiddeciedi x’rimedju għandu jitlob.*

“(2) *Fil-kaz ta’ tali nuqqas ta’ konformità, il-konsumatur ikollu jedd jew*

“(a) *li l-oggetti jingebu konformi bla ebda hlas billi jissewwew jew jigu rimpazzati, skont I-artikolu 75(1), jew*

“(b) li jircievi hlas lura ta’ tnaqqis fil-prezz adattat jew li ssir ir-rexxissjoni tal-kuntratt ghar-rigward ta’ dawk l-oggetti skont l-artikolu 76(1) jew (2).

“L-Art.78 tal-Kap.378 jipprovdi hekk –

“Il-kummerciant għandu jkun responsabbi taħtt id-disposizzjonijiet ta’ l-artikoli 73 u 74 meta l-konsumatur jinduna bin-nuqqas ta’ konformità fi zmien sentejn mill-kunsinna ta’ l-oggetti. Dan il-perijodu għandu jigi sospiz sakemm idumu għaddejjin in-negożjati bejn il-kummerciant u l-konsumatur bil-ghan li jinthalaq ftehim amikevoli.

“.....

“Irrizulta li l-ilment ta’ Alu. Care dwar il-part sar fit-terminu li trid il-ligi. Ma rrizultax li l-ilment kien rettifikat. Għalhekk l-ammont pretiz mhuwiex dovut.

“Decide:

“Għar-ragunijiet kollha premessi, din il-Qorti qegħda taqta’ u tiddeciedi dwar it-talbiet attrici u dwar l-eccezzjonijiet tal-kumpannija konvenuta kif gej –

“Relativament għal fattura bin-numru 10871, tikkundanna lill-kumpannija konvenuta sabiex thallas lill-kumpannija attrici s-somma ta’ mijha tlieta u erbghin Ewro tmienja u erbghin centezmu (€143.48) bl-imghax legali ta’ 8% fis-sena b’effett mit-2 ta’ Mejju 2008 sad-data tal-effettiv pagament.

“Relativamente għal fattura bin-numru 11298, tikkundanna lill-kumpannija konvenuta sabiex thallas lill-kumpannija attrici s-somma ta’ erbgha u tletin Ewro hamsin centezmu (€34.50) bl-imghax legali ta’ 8% fis-sena b’effett mis-26 ta’ Gunju 2008 sad-data tal-effettiv pagament.

“Relativamente għal fatturi bin-numru 10886, 10938, 11061, 11067 u 11135 tikkundanna lill-kumpannija konvenuta sabiex thallas lill-kumpannija attrici s-somma ta’ mijha hamsa u ghoxrin Ewro wieħed u erbghin centezmu (€125.41) bhala imghax komplexsiv ta’ 8% fis-sena fuq l-import ta’ kull wahda minn dawn il-hames fatturi li akkumula minn tletin (30) gurnata mid-data ta’ kull fattura sat-13 ta’ Jannar 2010. U bl-imghax ulterjuri b’effett mil-lum.

“Relativamente għal fattura bin-numru 5967, tikkundanna lill-kumpannija konvenuta sabiex thallas lill-kumpannija attrici s-somma ta’ tlettax-il elf seba’ mijha tlieta u erbghin Ewro tletin centezmu

(€13,743.30) bl-imghax legali ta' 8% fis-sena b'effett mill-15 ta' Gunju 2006 sad-data tal-effettiv pagament.

"Relattivamente għal fattura bin-numru 6211, tikkundanna lill-kumpannija konvenuta sabiex thallas lill-kumpannija attrici s-somma ta' elf Ewro u wieħed, tlieta u sittin centezmu (€1,001.63) bl-imghax legali ta' 8% fis-sena b'effett mid-19 ta' Lulju 2006 sad-data tal-effettiv pagament.

Tiddikjara bhala mhux dovut l-import tal-fattura bin-numru 9740.

"Tordna li l-ispejjez ta' din il-kawza jithallsu in kwantu għal erbgha minn hamsa (4/5) mill-kumpannija konvenuta u in kwantu għal kwint (1/5) mill-kumpannija attrici."

Fir-rikors tal-appell tagħha is-socjeta` konvenuta appellanti (fol 180) talbet kif gia` ssemmä illi din il-Qorti tvarja s-sentenza appellata u elenkat s-segwenti aggravji:

"1.1 Illi relattivamente għal fattura bin-numru 5967, l-ewwel Onor. Qorti għamlet apprezzament hazin tal-provi mentri relattivamente għal fattura bin-numru 6211 l-ewwel Onor. Qorti applikat il-ligi hazin, u dan għar-ragunijiet kif ser jingħad

"1.2 Illi għalhekk anke l-allokazzjoni tal-ispejjez in kwantu għal erbgha minn hames partijiet ($\frac{4}{5}$) kontra s-socjeta` konvenuta u kwint ( $\frac{1}{5}$ ) kontra s-socjeta` attrici mhix gusta.

"1.3 Illi l-ebda appell ma huwa qed jiġi interpost mis-sentenza in kwistjoni in kwantu dak deciz relattivamente għall-fatturi bin-numru 10871, 11298, 10886, 10938, 11061, 11067 u 11135 u l-ammonti relattivi kif deciz ser jithallsu fil-mori ta' dan l-appell mingħajr pregudizzju għal dan l-appell.

"1.4 Illi hekk ukoll ma hu qed jiġi interpost l-ebda appell mis-sentenza relattivamente għall-fattura bin-numru 9740."

Imbagħad fir-risposta tagħha s-socjeta` attrici appellata (fol. 191) oltre li irrespingiet il-kontenut tar-rikors tal-appell, ipproponiet l-appell incidental tagħha fejn talbet illi:

“Ghaldaqstant is-socjeta` esponenti umilment tissottometti li:

- “(1) L-appell interpost mis-socjeta` konvenuta għandu jigi michud bl-ispejjez.
- “(2) L-appell incidental i-interpost mis-socjeta` esponenti għandu jigi milqugh billi s-sentenza tal-ewwel Qorti tigi riformata fis-sens li:
  - “(a) Tigi konfemata fir-rigward tal-fatturi 10871, 11298, 10886, 10938, 11061, 11067, 11135 u 5976.
  - “(b) Tigi riformata fir-rigward tal-fattura numru 6211 billi s-socjeta` konvenuta tigi kundannata thallas is-somma ntiera ta' dik il-fattura, ciee` €1643.70 minflok €1001.63 bl-imghax legali ta' 8% b'effett mid-19 ta' Lulju 2006 sad-data tal-pagament effettiv.
  - “(c) Tigi revokata fir-rigward tal-fattura numru 9745 billi s-socjeta` konvenuta tigi kundannata thallas l-import tagħha fl-ammont ta' €178.67 bl-imghax legali ta' 8% b'effett mis-26 ta' Ottubru 2007 sad-data tal-pagament effettiv.

“Bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra s-socjeta` konvenuta.”

Il-Qorti għalhekk, rat il-verbal tas-seduta tat-12 ta' Jannar 2016 li permezz tieghu il-kawza thalliet għas-sentenza wara li l-Avukati tal-partijiet trattaw l-appell u ikkonsidrat;

AGGRAVJI TAS-SOCJETA` KONVENUTA

1. FATTURA NUMRU 5967 – APPREZZAMENT HAZIN TAL-PROVI

L-ewwel aggravju tal-appellant huwa dikjaratament dwar apprezzament hazin tal-provi migħuba quddiem l-ewwel Qorti li jitratta specifikament il-fattura bin-numru 5967.

Għandu jingħad mill-ewwel li għal appuntu dak li huwa apprezzament tal-fatti, din il-Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Phyliss Ebejer v. Joseph Aquilina** (10 ta' Jannar 1995) qalet li “*il-Qorti tal-Appell tiddisturba biss id-diskrezzjoni ezercitata mill-ewwel Qorti f'kazijiet eccezzjonali meta si tratta ta' valutazzjoni ta' fatti*”. Imbagħad fil-kawza fl-ismijiet **Joseph Cini v. George Wells** (15 ta' Novembru 2004) l-istess Qorti qalet li,

“*Huwa principju bazilari segwit minn din il-Qorti ta' revizjoni li fejn si tratta ta' apprezzament u evalwazzjoni ta' provi ta' fatt din il-Qorti qatt ma tiddisturba leggerment apprezzament tal-provi li jkun sar mill-ewwel Qorti sakemm ma jkunx hemm ragunijiet gravi u serji bizzejed li jissugerixxu mod iehor’.*

Din il-Qorti pero` f'kaz tapprezza ukoll li d-dover tagħha xorta huwa li tezamina sewwa l-provi mressqa u barra minn hekk, huwa wkoll importanti li l-istess provi u l-konkluzjonijiet ta' kif graw il-fatti in kwistjoni jigu evalwati sewwa u interpretati skont il-ligijiet tagħna u l-gurisprudenza l-aktar ricenti u kostanti fil-materja.

Is-socjeta` konvenuta appellanti tissottometti (punt numru 2.6 fol. 184) illi fejn ma jaqblux il-partijiet huwa li mentri hija ssostni li l-quotation Dok AC1 tirrapprezenta l-uniku ftehim bejn il-partijiet rigward il-prezz tal-materjal u accessorji kollha mehtiega sabiex tkun tista' tinhad dem il-faccata mertu tat-tender u li qatt ma sar xi diskors jew ftehim bejn il-partijiet biex il-prezz

joghla ghall-Lm5,900, is-socjeta` attrici appellata tallega li ferm wara li nghatat il-quotation AC1, is-socjeta` konvenuta kienet talbet xi modifikazzjonijiet fl-ordni li wasslu biex jizdied il-prezz ghal dak indikat fuq il-fattura. Is-socjeta` konvenuta appellanti tilmenta illi l-ewwel Qorti ma kellhiex tasal ghall-konkluzjoni li waslet ghaliha relativament ghal din il-fattura.

Fir-ratio tagħha l-ewwel Qorti tosserva kif gej f'dan ir-rigward (fol. 175):

“Din il-Qorti qieset ix-xhieda ta’ Mark Bartolo u Stefan Fenech. Għarblet id-dokumenti esebiti partikolarmen id-Dok MB1 u MB2 fejn hemm dokumentat x’kien effettivament ordnat u l-valur tagħha. Fil-fehma tal-Qorti, jidher li effettivament dan il-ftehim bil-fomm fil-verita’ sar, izda meta s-socjeta` konvenuta giet għas-si” u n-“no” għal dak li għandu x’jaqsam ma’ hlas rega’ bdiela. Għalhekk, ghalkemm ma hemm l-ebda skrittura ohra, apparti il-quotation a fol. 28 tal-process, din il-Qorti tagħti aktar affidament lit-tesi attrici u waslet ghall-konvinciment ta’ l-ezistenza ta’ ftehim fuq prezz ahhari fir-rigward tal-konsenja tal-merkanzija li saret minn J&M lil Alu. Care liema konsenja din tal-ahhar kkonfermat li irceviet, kif ikkonferma x-xhud Alfred Cini (ara fol 137 u 138).”

Għalhekk din il-Qorti tghid li huwa dovut minn Alu. Care l-ammont ta’ EUR 13,743.30 bl-imghax legali ta’ 8% fis-sena b’effett mis-16 ta’ Gunju 2006 sad-data tal-pagament effettiv”

Is-socjeta` attrici appellata tissottometti (fol. 193) illi assolutament mhux kredibbli dak li issostni s-socjeta` appellanti li Mark Bartolo johrog quotation ta’ Lm3526.52 (EUR 8,214.58) bil-VAT inkluz u bil-qligh ghall-kumpanija ta’ missieru skont id-Dok. AC1 meta fil-fatt sussegwentement jikkonsenja materjal, kif jirrizulta mid-Dok. MB1 ta’ valur Lm3,700 (EUR 8,650) (eskluz il-VAT u l-qliegh tas-socjeta` attrici appellata). Inoltre tirrileva illi s-socjeta` konvenuta appellanti dejjem

evadiet li tispjega id-diskrepanza bejn il-piz tal-materjal indikat fid-Dok. AC1 u dak indikat fid-Dok MB1 cioe` il-materjal li effettivamente gie ordnat u ricevut mill-*istorekeeper tas-socjeta` appellanti.*

Din il-Qorti tosserva illi l-fattura immarkata Dok. B1 a fol. 5 tal-process hija l-mertu ta' dan l-aggravju. Alfred Cini fix-xhieda tieghu tas-seduta tal-24 ta' Mejju 2011 mistoqsi fuq il-konsenza mertu tal-fattura mmarkata Dok. B1 u B2 jikkonferma kif gej in kontro-ezami (fol. 134-135):

“Dr Albert Libreri:-

“Inti taf ghafejn kont tagħmel firma fuq ...?

“Xhud – Alfred Cini:-

“Iva, talli gie l-materjal hux.

“Dr. Albert Libreri:-

“Talli gie l-materjal. U inti qed tikkonferma li din il-firma hija tiegħek fuq id-dokument “B1”.

“Xhud – Alfred Cini:-

“Iva

“Dr Albert Libreri:

“Jigifieri inti qed tikkonferma illi dan ix-xogħol gie.

“Xhud: Alfred Cini:-

“Iva gie, kieku ma kontx niffirma għalihi.”

Jidher għalhekk illi l-materjal illi tieghu s-socjeta` attrici appellata qed titlob il-hlas tieghu gie ikkonsenjat lis-socjeta` konvenuta appellanti. Izda s-socjeta` konvenuta appellanti qed tikkontendi illi tali materjal kien inkluz *fil-quotation originali* (Dok. AC1) u għalhekk ma setax jintalab hlas

addizzjonal da parti tas-socjeta` attrici appellata. L-ewwel Qorti kienet tal-opinjoni minn apprezzament tal-fatti illi ghalkemm ma kienx hemm ftehim bil-miktub kien intlaħaq ftehim verbali bejn il-partijiet li kellu jigi onorat.

Huwa veru dak li tghid is-socjeta` konvenuta appellanti illi min jallega jrid jipprova jew – “*Onus probandi incumbit qui dicit non ei qui negat*” kif jghid car u tond l-artiklu 562 tal-Kodici tal-Procedura u kif gie ripetut diversi drabi f'diversi sentenzi (**Dr H Lenicker v. J Camilleri**, Prim'Awla 31 ta' Mejju 1972 u **Peter Paul Aquilina v. Paul Vella**, Appell Inferjuri, 2 ta' Mejju 1995). Izda kull ma gara fil-kaz ta' din il-fattura kien li wara li l-prova mressqa mis-socjeta` attrici appellata giet ribattuta mill-prova mressqa mis-socjeta` konvenuta appellanti l-Qorti kienet konvinta mill-verzjoni tas-socjeta` attrici appellata. Tenut kont tal-fatt li ma rrizultat ebda raguni valida sabiex din il-Qorti tiddisturba l-apprezzament tal-provi li sar mill-ewwel Qorti li kienet hi li semghet il-provi din il-Qorti hi tal-fehma li ma għandhiex tiddipartixxi mill-konkluzjoni raggunta mill-ewwel Qorti f'dan ir-rigward.

2. FATTURA NUMRU 6211 – APPLIKAZZJONI HAZINA TAL-LIGI

Fir-rigward ta' din il-fattura, is-socjeta` konvenuta appellanti tilmenta (fol. 188) illi l-ewwel Qorti applikat il-ligi hazin meta ordnat il-hlas tal-imghax

legali bir-rata ta' 8% fis-sena b'effett mid-19 ta' Lulju 2006. Is-socjeta` konvenuta appellanti tissottometti illi l-gurisprudenza ta' dawn il-qrati hija ben assodata fis-sens li "*in illiquidis non fit mora*". Ghalhekk, trattandosi minn prezz li ma kienx pattwit bejn il-partijiet izda stabbilit biss mill-ewwel Qorti s-socjeta` konvenuta appellanti tissottometti illi ma kellhiex timponi l-interess mid-data tal-konsenza izda mid-data meta saret il-likwidazzjoni tal-ammont dovut bis-sahha tas-sentenza.

Is-socjeta` attrici appellata tirribatti billi tirrileva illi dan l-aggravju ma għandu ebda fondament legali ghaliex (fol. 193):

- "(i) Il-bieb ossia *shutter* gie ricevut mis-socjeta` appellanti mingħajr ebda riserva;
- "(ii) Minkejja li l-fattura nharget f'Lulju 2006, is-socjeta` appellanti ma kkontestathiex hliet fil-mori ta' din il-kawza meta qajmet il-kwistjoni fin-nota tal-eccezzjonijiet tagħha;
- "(iii) Li kieku rriteniet li l-ammont kelli jkun inferjuri għal dak indikat fil-fattura, hija messha offriet il-pagament ta' tali ammont inferjuri u fin-nuqqas ta' accettazzjoni min-naha tas-socjeta` attrici appellata, ghaddiet biex iddepozitat tali ammont fil-Qorti."

Din il-Qorti qed tirriproduci silta mis-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-17 ta' Marzu, 2010 fil-kawza fl-ismijiet **Maria Lourdes Brincat v. Giuseppe Brincat et** (Citazzjoni Numru: 448/87FS) fejn ingħad:

"Fuq dan l-aspett il-Qorti tirrileva li dwar imghax jingħad li l-principju generali hu li dan jiddekorri minn meta l-ammont dovut ikun gie likwidat. Il-principju hu li "in illiquidis non fit mora" ghax l-imghax għandu jghaddi biss

minn meta l-ammont huwa cert, likwidu u skadut u cioe' mhux minn xi somma da likwidarsi, fejn l-ammont mitlub jirrizulta li mhux kollu dovut. Jekk l-ammont ma jkunx likwidu d-debitur ma jkunx jaf kemm għandu jħallas u minhabba f'hemm ma jkunx jista' jħallas u għalhekk ma jkunx moruz fil-pagament. Dan il-principju huwa konsegwenza naturali tal-fatt li qabel dik il-likwidazzjoni u approvazzjoni d-debitur ma jistax jingħad li jkun kostitwit in mora.”

Ara f'dan is-sens ukoll dawn is-sentenzi;

Salvatore Camilleri noe v. Candida Dimech ed altri (9 ta' April, 1877)

fejn il-Prim'Awla tal-Qorti Civili iddecidiet illi:

“...il debitore di una somma non liquida non deve interessi se non dal giorno della liquidazione.....”

Negoziante Vincenzo Strati v. Tito Boselli noe (18 ta' Ottubru, 1909)

fejn il-Qorti Kummerċjali irriteniet illi:

“I crediti illiquidi, sebbene commerciali, non producono interessi che dal giorno della liquidazione.”

Vincente Grech et v. Onor. Prof. AIC John Gatt noe (24 ta' Ottubru,

1941) fejn il-Qorti tal-Appell għal darb'ohra qatghet illi:

“ ...meta s-somma ma tkunx likwidata l-imghax jibda jiddekorri mill-gurnata tal-likwidazzjoni.”

Izda għandu jingħad ukoll li kien hemm xi eccezzjonijiet ta' meta l-Qrati tagħna hassew li l-imghax seta' jkun dovut qabel. Hekk insibu li fil-kawza

deciza mill-Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Francis Xavier Aquilina v. Andrew**

Mamo nomine deciza fid-19 ta' Novembru 2001 inghad:

"Din il-Qorti allura mhix qegħda b'mod kategoriku tghid illi ma jistghux jezistu cirkostanzi fejn l-imħax ikunu wkoll dovuti fuq ammont li ma jkunx għadu materjalment gie likwidat bl-applikazzjoni tal-principju in illiquidis not fit mora, specjalment fejn ir-responsabilita` għad-danni tkun giet ammessa. Il-gurisprudenza illi l-attur "ma setghax jitlob interassi anterjuri ghall-prezentata tac-citazzjoni ghaliex hu ben stabbilit fil-gurisprudenza nostrali li f'kawza ta' likwidazzjoni jingħataw biss interassi mid-data tas-sentenza..."

hi s-suggett ta' zvilupp gurisprudenzjali li għad irid jigi verifikat.

Fil-kawza fl-ismijiet **Richard Cassar v. Henry Seddon**, deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-10 ta' April 2013 osservat kif gej:

"B'dana kollu din il-Qorti f'kawza b'mertu bhal dak taht ezami ma kellhiex tonqos li tesplora l-possibilita' li dak il-principju jkun temperat fejn tkun ovvja l-assunzjoni ta' responsabilita' ghall-hlas tad-danni u fejn allura n-nuqqas ta' likwidita' tkun tirreferi għal ammont pretiz, u mhux ghall-accettazzjoni tar-responsabilita' ghall-hlas tieghu. Fejn imbagħad l-ammont effettivament likwidat ikun jirrizulta li hu sostanzjalment l-istess bhal dak pretiz mill-kreditur, il-Qorti setghet tqis li kienu jokkorru cirkostanzi fejn kellha tassigura li d-debitur ma jīgix avvantaggjat semplicement mir-riluttanza tieghu li jħallas bl-iskuza li l-ammont ma kienx determinat gudizzjarjament, billi jiffranka l-hlas ta' l-imħax sakemm l-ammont jīgi definittivament likwidat."

F'dan il-kaz jidher illi l-ewwel Qorti kienet iggustifikata meta iddeċidiet illi c-cirkostanzi partikolari tal-kaz kienu jimmeritaw illi l-imħax jibqa' dovut ukoll; l-ewwelnett ghaliex is-socjeta` attrici għamlet talba preciza ta'

ammont li skont hi kien dovut (u li I-Qorti laqghetha f'ammont sostanzjali minnha) u anke ghaliex kif qalet l-istess Qorti (fol. 176):

"Fl-istess waqt, din il-Qorti tghid li ladarba ma rrizultax li l-ammont ta' EUR 1001.63 kien prezentat ghall-hlas lil J&M, u ladarba Alu. Care ma ddepozitax l-ammont taht l-awtorita` tal-qorti, l-imghax legali għandu jibqa' dovut ukoll."

Għalhekk dan l-aggravju qed jigi respint.

3. SPEJJEZ

Is-socjeta` konvenuta appellanti tilmenta (fol 188) li l-ewwel Qorti iddecidiet il-kap tal-ispejjez billi allokat erbgha minn hames partijiet ( $\frac{4}{5}$ ) tal-ispejjez lis-socjeta` konvenuta u kwint ($\frac{1}{5}$) biss lis-socjeta` attrici; is-socjeta` konvenuta appellanti tissottometti illi in vista tal-aggravji mressqa ss-socjeta` attrici appellata għandha tbatil l-ispejjez jew il-parti l-kbira minnhom.

Is-socjeta` attrici appellata tirribatti billi tirrileva illi (fol. 194) is-socjeta` appellanti m'ghandhiex ragun li tipprendi li l-ispejjez jigu allokati kollha lis-socjeta` attrici appellata meta skont il-gurisprudenza nostrana tali spejjez jigu spartiti skont ir-rebh u t-telf rispettiv.

Din il-Qorti tosserva illi peress illi l-aggravji l-ohra mressqa mis-socjeta` konvenuta appellanti gew michuda u ma hux ser ikun hemm tibdil fid-decide tal-ewwel Qorti konsegwenza tal-appell tal-istess societa`, ma hemmx raguni valida ghaliex din il-Qorti għandha tiddisturba l-kap tal-ispejjez kif deciz mill-ewwel Qorti. Għaldaqstant dan l-aggravju qed jigi respint.

AGGRAVJI TAS-SOCJETA` ATTRICI

1. FATTURA NUMRU 6211

Is-socjeta` attrici tilmenta (fol. 194) mill-konkluzjoni tal-ewwel Qorti li irriduciet l-import tal-fattura numru 6211 minn EUR1643.70 għal EUR1000.63.

L-ewwel Qorti tispjega illi l-kwistjoni dwar din il-fattura huwa l-prezz finali reklamat minn J&M billi Alu. Care qegħda tilmenta li l-prezz pretiz huwa eccessiv ghaliex qiegħed jinkludi l-installazzjoni, meta fil-fatt l-installazzjoni saret mis-socjeta` konvenuta. Għal darb'ohra hawnhekk si tratta ta' apprezzament ta' fatti u l-ewwel Qorti tagħmel dan ir-ragument (fol. 175-176):

"Meta xehed, Mark Bartolo (ara fol. 65) ma ftakarx jekk kienx gie muri quotation ta' ditta FGP. Lanqas ma ftakar li Stefan Fenech kien qallu li I-prezz kella jkun ahjar minn dak ta' I-FGP. Mix-xhieda ta' Stefan Fenech (ara fol 83) jirrizulta li I-prezz miftiehem ma kellux jeccedi I-Lm 450 jew EUR 1001.63. Infatti kella jkun vicin il-prezz kwotat minn FGP. Stefan Fenech jixhed ukoll li I-bieb konsenjar minn J&M kien jaqbel mal-ordni.

*Ma jirrizultax li I-varjanza allegata minn Stefan Fenech giet sollevata **gabel Alu**. Care resqet I-eccezzjonijiet tagħha. **Infatti I-bieb konsenjat kienet accettat bla rizerva.**"*

Izda dwar il-prezz I-ewwel Qorti ikkonsidrat kif gej (fol. 176):

"Dwar il-prezz ut sic, din il-Qorti tghid li I-kwistjoni hija differenti u f'dan ir-rigward tagħti affidament lit-tesi ta' Alu Care illi stante li I-prezz pattwit ma kellux jeccedi I-EUR 1,001.63, I-ammont dovut għandu jkun propru dan."

Is-socjeta` attrici tilmenta illi (fol. 194),

"... tali vertenza me kellhiex tigi deciza biss fuq tali xhieda biss izda wkoll minn cirkostanzi ohra li, kieku gew kunsidrati, kienu jwasslu għal konferma tal-ammont indikat fil-fattura u mhux għal riduzjoni ta' tali ammont."

Izda din il-Qorti ma taqbilx ma' din I-asserzjoni. Jidher illi fil-fatt I-ewwel Qorti kif jidher mill-bran hawn fuq riprodott mhux biss qieset ix-xhieda izda wkoll ic-cirkostanzi relatati. Għaldaqstant dan I-aggravju qed jiġi respint.

2. FATTURA NUMRU 9740

Illi aggravju iehor tas-socjeta` attrici jikkoncerna c-caħda tal-ewwel Qorti milli tikkanonizzaha kreditrici fil-konfront tas-socjeta` konvenuta fir-rigward

tal-fattura numru 9740 fl-ammont ta' EUR 178.67 rappresentanti prezz ta' *spare-part* ta' *cutter tal-aluminium*.

L-ewwel Qorti tosserva (fol. 176) illi l-kwistjoni bejn il-partijiet tirrigwarda l-garanzija fis-sens illi J&M tghid li l-part kellha garanzija ta' sena biss filwaqt li Alu. Care ssostni diversament. L-ewwel Qorti tagħmel referenza ghall-Artikoli 74 u 78 tal-Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta u tikkonkludi (fol. 177):

"Irrizulta li l-ilment ta' Alu Care dwar il-part sar fit-terminu li trid il-ligi. Ma rrizultax li l-ilment kien rettifikat. Għalhekk l-ammont pretiz mhuwiex dovut."

Din il-Qorti taqbel mal-argument imressaq mis-socjeta` attrici illi l-Kapitolu 378 tal-Ligijiet ta' Malta mhux applikabbli ghall-kaz odjern u dan peress illi s-socjeta` konvenuta, bhala akkwirenti tal-magna *de quo*, mhijiex koperta mid-definizzjoni ta' "konsumatur" taht l-Artikolu 2 tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta) hemm specifikat:

"kull individwu li fi transazzjonijiet u hwejjeg ohra koperti b'dan l-Att jew b'regolament magħmula tahtu, jkun qed jagixxi għal għanijiet li ma jkollhomx x'jaqsmu mal-kummerc, negozju, sengħa jew professjoni."

Għalhekk din il-Qorti taqbel mal-osservazzjoni magħmula mis-socjeta` attrici illi (fol. 195):

"Jirrizulta mhux kontestat li s-socjeta` konvenuta hija kumpanija esercenti n-negozju fil-kamp tal-aluminium u li l-magna hija cutter tal-aluminium

uzata fil-gestjoni tal-kummerc tagħha. Għalhekk il-garanzija ta' sentejn applikabbli skont il-Kap 378 ma kienx applikabbli ghall-magna in kwistjoni izda kienet applikabbli s-sena msemmija fid-Dok MB4.”

Għalhekk dan l-aggravju qed jiġi milqugh.

DECIZJONI

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tiddisponi mill-appell principali billi tichdu u tichad ukoll l-appell incidental li hlief kif imsemmi u għalhekk tirriforma s-sentenza appellata biss billi tikkundanna lis-socjeta` konvenuta appellanti biex thallas ukoll (b'zieda ma' dak deciz fl-istess sentenza) is-somma ta' mijja u tmienja u sebghin euro u sebgha u sittin centezmu (€178.67c) bl-imghaxijiet kummerciali sa mis-26 ta' Ottubru 2007; l-ispejjez tal-ewwel istanza kif gia` deciz mill-ewwel Qorti; dawk tal-appell principali a kariku tas-socjeta` konvenuta appellanti u dawk tal-appell incidental kwantu għal kwint ( $\frac{1}{5}$ ) mis-socjeta` attrici u erba' kwinti ($\frac{4}{5}$) mis-socjeta` konvenuta appellanti incidental.

Silvio Camilleri
Prim Imhallef

Tonio Mallia
Imhallef

Joseph Azzopardi
Imhallef

Deputat Registratur
df